

VU-delegatie gaat praten in Potchefstroom

Een VU-delegatie zal begin maart naar Zuid-Afrika reizen om met de Universiteit van Potchefstroom te praten over de vele problemen die gerezen zijn tussen beide universiteiten tegen de achtergrond van de Zuid-Afrikaanse apartheidspolitiek. VU-ere-doctor Beyers Naudé zal aan dit gesprek deelnemen. De VU-PU ontmoeting zal dit jaar plaatsvinden van 2 tot 6 maart.

Een en ander is een uitvloeisel van de Internationale Calvinistische Conferentie die van 9-13 september '75 op initiatief van de Potchefstroomse universiteit is gehouden. Een uitnodiging aan de VU om aan deze conferentie deel te nemen werd weer ingetrokken toen de VU haar ere-doctor Beyers Naudé in de delegatie opnam (zie VU-magazine juni '75). De VU gaf daarna een (in het Engels gesteld) memorandum uit waarin o.a. aan de hand van documenten de verhouding VU-Zuid-Afrika in het bijzonder PU-VU wordt geschilderd. Het „memorandum” (n klein boekje) is verkrijgbaar bij de afdeling Pers en Voorlichting van de VU. Het werd toegezonden aan o.a. alle deelnemers van het congres.

De Theologische Hogeschool te Kampen heeft zich daarop beraden of zij onder deze omstandigheden wel aan de conferentie kon deelnemen. Een meerderheid van de bij het beraad betrokkenen vond van wel. Zo behoorden tot de deelnemende Nederlanders ook prof. dr. H. N. Ridderbos en drs. G. Vellinga, president-curator van de Theologische Hogeschool. Het conflict VU-PU — zo meldde de eerste in het Geref. Weekblad van 26 september, kwam telkens om de hoek — en heeft de uiteindelijke uitkomst van de conferentie medebepaald.

Aangenomen werd een door prof. Ridderbos en drs. Vellinga ingediende motie van de volgende inhoud:

„De Internationale Conferentie van Gereformeerde instellingen voor H.O. 1975 in Potchefstroom, Zuid-Afrika, betreurt de afwezigheid van een delegatie van de VU te Amsterdam.

De conferentie onthoudt zich van een oordeel met betrekking tot de meningsverschillen tussen de Universiteit van Potchefstroom en de VU welke geleid hebben tot de afwezigheid van een delegatie van de VU op de internationale conferentie. De conferentie wil echter niet slechts toeschouwer blijven in dit conflict en doet een drin-

gend beroep op beide universiteiten om een nieuw en permanent contact tot stand te brengen. Zij verwelkomt het nieuws, dat een initiatief om tot zulk een contact te komen, reeds is genomen. In dit verband overweegt de conferentie:

a. dat in de discussies tijdens de conferentie er in de rapporten van delegaties uit verschillende landen telkens opnieuw naar voren is gekomen, dat een zinvolle discussie over de wetenschap slechts kan plaatsvinden in verband met het volle leven, met inbegrip van de politiek en dit te meer wanneer de wetenschappelijke praktijk bedoeld is als dienst in het Koninkrijk van God in zijn universele betekenis;

b. dat de kritische functie van het Koninkrijk van God met betrekking tot de samenleving een voortdurend punt van discussie behoort te zijn ook in het contact tussen christelijke instellingen voor hoger onderwijs (zij het vanuit een eigen wetenschappelijk gezichtspunt) als een wederzijdse hulp en dienst in elkaanders concrete problemen, uiteraard met erkenning en respectering van ieders verantwoordelijkheid in de situatie waarin hij zich geplaatst ziet;

c. dat een blijvende vervreemding van twee van de grootste instellingen op gereformeerde grondslag een wezenlijke schade betekent van het algemene doel, dat de conferentie zich tijdens al haar discussies heeft gesteld en ook om die reden met alle kracht voorkomen dient te worden”. (Geciteerd uit Geref. Weekblad).

Het initiatief waarover de motie repte, was de positieve reactie van de VU op het volgende zinnetje in een brief van PU-rector Bingle van 4 augustus '75 (voorafgaande dus aan de Calvinistische Conferentie).

„Laat dit baie duidelijk wees: Indien u verkiest om na die konferensie met ons in dispuut te gaan oor die gebeure rondom die Christelik Instituut is u welkom om dit te doen. Ons sal u dan ontvang in daardie opset”.

Het College van Bestuur van de VU stond op het standpunt dat daarop moest worden ingegaan. Voor dat standpunt verwierf men in de Universiteitsraadsvergadering van 9 september een krappe meerderheid (15 voor, 13 tegen, 4 onthoudingen). De aan de Universiteitsraad voorgelegde conceptbrief werd op aandringen van diverse leden nog wat aangescherpt. Aan Potchefstroom werd ten slotte geschreven dat goede nota was genomen van de PU-bereidheid om met elkaar te spreken over de gebeurtenissen rond het Christelijk Instituut en de achterliggende redenen die de VU ertoe leidden om dr. Beyers Naudé in de delegatie op te nemen.

Graag zou de VU overleggen wat het programma voor een dergelijk gesprek zou moeten zijn. Voorts liet de VU weten:

„Wij willen u niet verhehlen dat een niet onaanzienlijk aantal leden van onze universiteitsraad, het zij grote bezwaren heeft tegen een dialoog tussen VU en PU omdat zij die niet kunnen rijmen met „de solidariteit met de verdrukten in Zuid-Afrika”, het zij weinig perspectief ziet in een dialoog omdat de tegenstellingen tussen VU en PU zo groot lijken te zijn.

Van onze kant zouden wij graag met u van gedachten wisselen over het u inmiddels bekende memorandum en de daaruit voortvloeiende gesprekspunten”. Gewezen werd op het breder perspectief van de tussen VU en PU gevoerde briefwisseling en de vragen waarin het memorandum uitmondt. „Deze verbreding lijkt ons noodzakelijk om tot concrete en vruchtbare discussie te komen over de relatie geloof en wetenschap en het functioneren van een christelijke instelling voor hoger onderwijs.

Ons beider positie zou daarbij aan de orde komen.

Voorts achten wij het nuttig om de resultaten van de IKG in onze gedachtenwisseling te betrekken omdat het programma van deze conferentie dezelfde vraagstukken aan de orde stelt.

De deelnemers onzerzijds aan de gedachtenwisseling zullen o.a. tot taak hebben de standpunten toe te lichten die door de Vrije Universiteit zijn ingenomen in het kader van de briefwisseling met u in 1974 over de IKG. In verband met de kloof die zich inmiddels heeft gevormd tussen ons beider denken, menen wij dat de positie van onze instelling